

VÁRMEGYEI KÖZÉLET

(SZOLNOK-DOBOKA)

SZOLNOK-DOBOKA VÁRMEGYEI POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

:: Megjelenik minden csütörtökön. ::
Szerkesztőség és kiadóhivatal: Rákóczi-ház.
:: Kéziratokat nem adunk vissza. ::

Felelős szerkesztő:
Dr. BENE FERENC
ügyvéd.

— Előfizetési ára —
Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

A háboru eseményei.

Legújabb híreink a miniszterelnöki sajtóosztály hivatalos táviratai nyomán.

Vezérkarunk jelentése.

Budapest, nov. 3.

Orosz hadszíntér.

A Stripa-menti harcok még folynak. Az oroszok erősítéseket állítottak harcra. Bucactól északkeletre az oroszok egy támadása tűzünkben összeomlott. Bienivától északra heves harc folyt.

Sienikovce község birtokáért az osztrák-magyar csapatoknak a tegnapi jelentésben említett ellentámadása változó szerencsével folytatott küzdelem után a délutáni órákban azzal végződött, hogy az oroszokat elűztük a faluból és majorból. Ejjel új orosz erők támadtak, úgy, hogy néhány ház-csoportot újra elvesztettünk. Ma tovább

folyik a harc. A Sienikovcétól északra fekvő tó körül is harcolnak.

A Linsingen tábornok vezérlete alatt álló osztrák-magyar és német haderőből alakított áttörő csoport Bielgovnál, Cartorysktól nyugatra, betört az oroszok főállásába. Öt tisztet és hatszázhatvan főnyi legénységet elfogtunk és három gépfegyvert zsákmányoltunk.

Északkeletre a helyzet egyébként változatlan.

Olasz hadszíntér.

Az olaszok megszakítás nélkül folytatták Görz ellen irányuló erőfeszítéseiket. A Plava harcvonalban, bezárólag a doberdói fensik északi szakaszáig tegnap újra igen nagy haderő támadott. Mindenütt visszavertük. E harcokban több olasz ezred létszáma felét veszítette el.

Ma éjjel után egy kormányozható léghajó Görz városára számos bombát dobott.

A délnyugati harctér egyéb pontjain nem volt jelentősebb esemény.

Délkeleti hadszíntér.

A Montenegró ellen küzdő osztrák-magyar csapatok rohammal elfoglalták az Avtováctól délre, ellenséges területen fekvő Bobija-magaslatot és még három hegycsúcsot, melyeket a montenegróiak szivósan védtek. A Bobija-hadállás elleni rohamnál egy tizenkét centiméteres, az olaszoktól származó ágyut zsákmányoltunk.

A Szerbiába küzdő szövetséges haderő egy osztrák-magyar hadoszlopa bevonult ma Uzicébe; más cs. és kir. csapatok Cacaktól délre és délkeletre átlanak harcban. A Cacaktól Kragujevacba vezető úttól délre, a Kragujevácától délkeletre, valamint Jagondinától északra és északkeletre fekvő magaslatokon az osztrák-magyar és német csapatok támadása az ellenség legszivósabb ellenállása dacára mindenütt tért nyerne.

Kragujevacban hat ágyut, husz ágyucsövet, tizenkét aknavetőt, néhány ezer puskát, sok löszert és egyéb hadianyagot zsákmányoltunk.

Höfer altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

TARCA.

Esperesi általános jelentés

a széki református egyházmegye 1914. évi szellemi és anyagi állapotáról.

Nagyitszeletű egyházmegyei közgyűlés!

„És látám, ime egy Bárány áll vala a Sion hegyén, és ő vele száznegyvennégy ezeren, a kiknek homlokán írva vala az ő atyjának neve. És hallék szót az égből, mint sok vizeknek zúgását és mint nagy menydörgésnek szavát. És hallám hárfásoknak szavát, kik énekelnek, új éneket a királyi szék előtt és a vének előtt; és senki meg nem tanulhatja azt az éneket, csak a száznegyvennégy ezer, a kik áron vétettek meg e földről. Ezek azok, akik követik a Bárányt valahová megy. Ezek áron vétettek meg az emberek közül Istennek és a Bárányknak zsengeitül. És az ő szájokban nem találtott alnokság, mert az Istennek királyi széke előtt feddhetetlenek.

És láték más angyalt az ég közepén repülni, a kinél vala az örökkévaló evangéliom, hogy a föld lakosainak hirdesse és minden nemzetségnek és ágazatnak és nyelvnek és népnek ezt mondván nagy szóval: Féljétek az Istent és néki adjatok dicsőséget, mert eljött az ő itéletének órája, és imádjátok azt, a ki teremtette a mennyet és földet és a tengert és a vizeknek forrásait.

És más angyal követé azt mondván: Le-

omlott, leomlott Babylon, mert az ő büneinek haragborából ism. adott minden pogány népnek. És harmadik angyal is követé azokat, mondván nagy szóval: Ha valaki imádjá a nagy fenevadat és annak képét és bélyegét felveszi homlokára vagy kezére: az is iszik az Isten haragjának borából, és kínoztatik tűzzel és kénkövel a szent angyalok előtt és a Bárány előtt; és az ő kínódásuknak füstje felmegyen örökkön örökké, és nem lesz nyugalomuk éjjel és nappal.

És hallék szót az égből, mely ezt mondja nekem: ird meg: Boldogok a halottak, kik az Urban halnak meg, mert megnyugsznak az ő fáradságuktól, és az ő cselekedeteik követik.“ (Jelen. XIV.)

Mintha csak mi rólunk, a mi népünknek nagyságos dolgairól és a mostani nagy időknél történeteiről jegyezte volna föl, s tette volna ezeket írásba a mennyei Jelenések Könyvének látónoki írója, örök emlékezetnek okáért és mindeneknek tanulságul!

Mint sok vizeknek zúgása és mint nagy menydörgésnek szava, úgy törtek ránk ellenségeink mindenfelől, hogy „erővel, fegyverrel és sok csalárdsággal és minden hatalmasággal“ elrabolják tőlünk a mi apáinktól vett szent örökségünket, hazánkat; s hogy elpusztítsanak, megsemmisítsenek, örökre kiirtsanak a föld színéről, a nemzetek közül bennünket. Azt akarták, hogy lelkünk is elolvadjon a keserűség miatt. Ime a barát, a kiben biztunk, a ki kenyerünket ette, az is megcsalt, az is felemelte sarkát ellenünk és mint rablógylkos hátunkba akarta döfni fegyverét. Nagy veszély fenyegetett bennünket;

csaknem reménytelennek látszott az élethalálharc a gonoszok, a pogányok tulerejével szemben.

Már a Kárpátokat, a mi szent Sionunkat ostromolta ellenségeinknek milliós tábora. Fent a bércek ormáin csak néhány százezer állottak a mi véreink, a mi védőink, a mi szövetségeseink. Kevesen voltak, de homlokukon a mennyei atyjának szent neve volt felírva. Szívükben a hűség, a hazaszeretet; lelkükben szent elhatározás: győzni vagy meghalni, Istenért, királyért, hazáért!

Áron vétettek ők meg, nagy áron, apáiknak ezer esztendősz küzdelme, szenvedése, dicsőséges példája és oh mennyi könnyek és vérnek árán. Apáik a sokszoros vértanúságnak valának igazi hősei; hősei az emberi művelődésnek, a hűségnek, a megbízhatóságnak, a lelkiismereti és nemzeti szabadságnak és hősei az igazságnak, a becsületnek, az önzetlenségnek, a haza rajongó szeretetének és ezekért minden földi feláldozni tudó szent áldozatkészeknek.

A látható földi hazán kívül, ezt a láthatatlan hősi lelkületet vették ők szent örökségül apáiktól, s ezzel a lelkülettel, ezzel a dicsőséges nemzeti jellemmel és erkölcsi súlylyal, félelmessékké lettek ellenségeink előtt és döntő tényezőkké a nagy mérközésben.

Most már újból ösmer a világ bennünket, megismerte, félt, csodálja és tiszteli a magyar lelkületet, azt az erőt, azt a hűséget, és azt a rendíthetetlen szilárdságot, megbízhatóságot, mely egyedül képes meggyőzni a világot.

(Folyt. köv.)

A német vezérkar jelentése.

Budapest, nov. 3.

Nyugati hadszíntér.

Nem volt jelentős esemény. A Souchez pataknál, a hasonló nevű helységtől északra egy átkarolással fenyegetett előretolt árokrendszerünk mintegy pár méternyi szélességben éjszaka tervszerűen kiürítettük. Peronnestől keletre egy angol repülőgép gyalogságunk tüzeiben kénytelen volt leszállni. A járműtiszt vezetője fogságunkba került.

Keleti hadszíntér.

Hindenburg tábornagy hadcsoportja: Dünaburg előtt az oroszok folytatták támadásaikat. Iluxtnál és Garbunovkánál visszavertük őket. Az oroszok négyszer intéztek sikertelen rohamot szakatlanul nagy veszteségeik mellett. Paten-i állásaink ellen és a Sventuril-sen-tó közötti arcvonalunkat vissza kellett hajlítani. Az oroszoknak sikerült itt elfoglalni Mikulinski falut.

Lipót bajor herceg tábornagy hadcsoportja: A helyzet változatlan.

Linsingen tábornok hadcsoportja: Az Oginsky-csatornánál visszavertük az Osaritschi-zsilip ellen intézett ellenséges támadást. A Lisovocartoryski-ut mindkét oldalán az oroszokat újlag visszavonulásra kényszerítettük. Öt tisztet, hatszázhatvan főnyi legénységet elfogtunk, három géppuskát zsákmányoltunk.

Bothmer gróf tábornok csapatai Siemikovce északi részében még harcolnak.

Balkáni hadszíntér.

Uzice meg van szállva. A Cacak—Kragujeváci-uton áthaladtunk. A Morava mindkét partján az ellenség még makacsul ellenáll.

Kragujevácbán hat ágyú, husz ágyúcső, tizenkét aknavető, több ezer puska, sok lőszer és hadianyag volt zsákmányunk.

Kövess tábornok hadseregének német csapatai tegnap háromszázötven szerbet ejtettek foglyul és négy ágyút zsákmányoltak.

Gallwitz tábornok hadserege az utolsó két napon egyezeregyszáz szerbet ejtett foglyul.

BojadzsiEFF tábornok hadserege Slaninicatól nyugatra, a Zajecsar—paracini-ut mindkét oldalán visszavetette az ellenséget. Kétszázharminc szerbet elfogott és négy ágyút zsákmányolt.

Knjazeváctól délnyugatra folytatva az üldözést, a bolgár csapatok elfoglalták a Svrljigi-hidőt átlépték a svliski Timokot és a Ples-hegyen (1827) és a Gulhijanskan (1369) áthaladtak és zárkózva előnyomultak a Nisava-völgybe. Háromszáz főnyi fogoly jutott kezükbe.

A Nisava-völgyben előnyomult csapatok tulerőnek támadása elől kitértek. A Bélalapkától nyugatra emelkedő Bógev-hegyet (1154) szilárdan tartjuk.

A legfőbb hadvezetőség.

Délkeleti hadszíntér.

Trebinjétől keletre a montenegrói határmenti hadállások ellen támadá-

sunk folyamatban van. Bilecától keletre és Avtováctól délre ott harccal bevett hadállások ellen az ellenség előretöréseket kísérelt meg, de visszavertük.

A Bobija-hegyen kézigránátharc fejlődött ki. Kragujeváci vidékén és Jagodinánál megtörtük a szerbek ellenállását, az ellenség visszavonul.

A Kövess tábornok hadseregéhez tartozó osztrák-magyar csapatok Poze-gan keresztül nyomultak elő.

Az Uzice és Visegrádtól keletre küzdő csoport közt létrejött az összeköttetés.

Cacaktól délnyugatra visszavertük az ellenséget a völgy felett uralkodó magaslatról. Más osztrák-magyar hadoszlopok elfoglalták a Stolica és Lipnica s Glavica-magaslatokat és a szerbeket a dobrnjai hegyhátra szorították vissza.

Német csapatok bevonultak Jagodinába. A bolgárok egy hadoszlopa Boljevadig nyomult elő. Zajecártól délnyugatra egy másik elfoglalta a Nistól északra fekvő Lipnica-hegyet. A bolgárok támadásai Pirotól délnyugatra tért nyernek.

Hüfer altábornagy,
a vezérkari főnök helyettese.

Balkáni hadszíntér.

Csapatunk az ellenség szívós ellenállásával szemben a Koslenik hegyvidék (Kraljevótól északra) mindkét oldalán előnyomultak, innen keletre a Zakuta—Pselica—Jagodinai vonalat általában átléptük. A Moravától keletre hátrál az ellenség. Csapatunk követik. 650 szerbet elfogtunk.

BojadzsiEFF tábornok hadserege elfoglalta Valakonjet és Boljevácot (a Zajecár—Paracini-ut mentén) a Svrljigtől Nis felé előhaladva, rohammal elfoglalták a Kalafat-ot. (Nistól 10 kilométerre északra.)

A legfelsőbb hadvezetőség.

Akik önmagukat lopják.

Ilyen furcsa istenteremtések is akadnak Magyarországon. Ugy látszik a háborus idők forgószela vetette fel ezeket is, mint ahogyan a zivatar is megtisztítja a levegőt ugyan, de egyuttal sok szemetet is felkavar. A nagy napok kislelkű emberkéi ezek, akik ijedős kapkodásból, fejvesztettségéből, vagy tudatlanságból önmaguknak lettek tolvajai, orgazdái és uzsorásai. A fukar, zsugori pénz-elrejtők ezek, akik ahelyett, hogy hasznos befektetésekre fordítanák, gyümölcsötvetnek fölösleges és megtakarított pénzüket, önmaguknak adják kölcsön, persze így aztán nem is kapnak rá egy fillér kamatot sem.

Felhalmozzák és eldugják a pénzt. Rajta ülnek és ki nem adják. Elvonják a forgalomból. Még pedig nemcsak az aranypénzt, hanem az ezüstöt, nikkelt, bronzot és kisebb papírpénzt is. Országszerte temérdeken üzhetik most ezt a balgaságot, mert hovatovább érezhető lesz különösen az apróbb-fajta pénz hiánya, rengeteg kárára, időpocséklására és bosszuságára az ország lakosságának. Nincs váltópénz, nem lehet fizetni, nem lehet visszaadni, szaladgálni kell fűhöz-fához, míg adok-veszek dologban vagy munkások és munkaadók közti viszonyban célunkat érjük. Sőt még katonáink is megérzik az itthon pénzzel telt fazékokat és strimpfliszárákat őrző sárkányok dőreségeit, mert heti zsoldjukat nehezebben tudják kézhez kapni.

Még érthető volna, ha az ilyen rejtegetők azért lapátolták volna garmadába össze a

mindenfajta pénzneműt, mert a háborus veszedelem miatt minden percben várhatnák a jelszót, hogy menekülni kell. De hát ma már az utolsó tanyái bojtárgyerek is tudja, hogy muszkát, rácot a maga földjén verjük, kergetjük, azok közül ugyan nem jön az országba egy lélek se másképp, csak fogolyként. Miért hát ez a káros szokás, mely nem használ senkinek, mindenkinek árt?

Ugy kell lenni, hogy csak a tudatlanság, tapasztalatlanság, a célszerű pénzkezelésben járatlanság szüli ezeket az öntolvajokat, akik jelentős kamatokat vagy másnemű hasznot lopnak el saját maguktól azzal, hogy oktanul holt tőkét csinálnak a pénzükből.

Éppen azért nagyon helyénvaló a kormányoknak a vármegyékhez, kereskedelmi és iparkamarákhoz stb. intézett az a rendelete, melyben az elharapózott baj megszüntetését, vagy legalább csökkentését óhajtja dűlőre vinni olyanformán, hogy az említett hatóságok útján felkér minden értelmes tekintélyes polgárt: magyarázzák időnként mentül gyakrabban meg, különösen a most elég dús jövedelemhez jutott mezőgazdasággal foglalkozó néposztálynak, meg aztán a hadbavonultak családtagjainak, hogy mennyire káros a pénznek rejtkehelyen való dugdosása. Egy az, hogy semmi hasznot nem hajt, más meg, hogy veszedelmekkel is jár, ha rosszindulatu emberek, kőbor cigányok kilesik, neszét veszik, hogy pénz van a háznál. Tolvajok, rablók üthetnek rajta. Legbiztosabb helye a pénznek a takarékpénztár, szövetkezetek, postatakarék. Onnét nem lopja el senki. Így, kamatozatlanul hevertetve azonban idegen tolvaj nélkül is maga a tulajdonos lopja meg önmagát.

A Konfirmáltak Egyesületének évi jelentéséből.

Mióta édes hazánk az igazságért fegyvert fogott, választmányunk lelkes határozata szerint minden igyekezetünkkel azon voltunk, hogy munkánkat a nagy eseményekbe beleillesszük s így az itthon maradtakra váró kötelességnek, amennyire csak gyöngye erőnk-től telik, eleget tegyünk.

Szokott összejöveteleink közül csak a munka-estélyeket tartottuk tépéskészítés céljából.

Elnökségünk megbízásából Vásárhelyi József esperesi titkár a Szabad Lyceum vezetésével együtt április és május hónapban a városháza nagytermében élénk érdeklődés mellett háborus előadásokat rendezett. Az előadások tiszta jövedelme 127 K 47 fillért tett ki, mit felerészben a vak katonáknak, felerészben a Vörös félholdnak küldtek. A hadbavonultak családjait kétszer látogattuk meg. Itt-ott tanácsal szolgáltunk, ruhaneművel segélyeztünk, levelet irtunk és vigasztaltuk őket. Ebben a munkánkban a ref. tanítónőkön kívül segítségünkre voltak Máthé Kálmán és Holstein Róza. A harctéren volt katonák részére a ref. leányiskola segítségével készítettünk: 86 pár csuklódvőt, 35 darab hősapkát, 32 darab nyakdvőt, 18 pár kapcát, 7 pár térdmelegítőt, 194 drb 5—10 méteres pólyát, 21 kötés sebruhát és 61 kg. tépést. A csapatkórház részére foltoztunk 161 drb inget. Alaptökekből jegyeztünk 500 K hadikölcsönt. A Vörös félholdnak gyűjtöttünk 60 koronát. A harctéren volt katonák karácsonyi csomagjaira küldtünk 36 K 70 fillért. A helyben ápolat sebesültek karácsonyfájára 12 K 40 fillért adtunk. 12 K-ra katonák gyermekeinek karácsonyi ajándékot vettünk. A sebesült és harctéren levő katonák lelki gondozását célzó iratok előállítására 20 K-t, a Nemzeti Áldozatkészség szobrára 6 K-t adtunk. A katonák árváinak a templomban gyűjtött perselypénzéhez 4 K-val járultunk. Összes adományunk az 500 K hadikölcsönön kívül 150 K 80 fillér. Ez volt a mi háborus munkánk. Jelentéktelen, mint a szegény özvegy fillére, de épen olyan jószívből származik.

Szegényeink e két gondterhes év alatt is megkapták rendes ünnepi segélyüket és soha kérőt nem utasítottunk el fillér nélkül.

Az 1913—14. egyesületi évben pénzsegély gyanánt kiosztottunk 450 K-t. Ebből adtunk a cichegyi állami iskola szegény tanulóinak 20 K-t téli ruhára, ref. leányiskolánk szegény tanulóinak 6 K-t karácsonyi ajándékként, a kórház és árvaház karácsonyfájára 5—5 K-t, a tüdőbajosok szanatóriumának 2 K-t, a többi 47 szegény tanuló. Ruhát kaptak 13-an, gyermekek és felnőttek.

Az 1914—15. egyesületi évben szegényeink között kiosztottunk 413 K 60 fillért. Részesültek belőle 40-en, azonkívül a cichegyi szegény gyermekek részére 20 K-t, az árvaház karácsonyfájára 5 K-t küldtünk belőle. Ruhámmal, illetve lábbelivel segélyezettünk 32 egyént, gyermeket és felnőttet. Étellel a múlt iskolai évben csak két tanuló segélyezettünk. Tekintettel a háboru okozta drágaságra, nem akartuk igénybe venni a közönség áldozatkészségét.

Hogy ilyen nehéz viszonyok között is segíthetjük szegényeinket, azt a nemesszívű adakozóknak köszönhetjük, kik kérésünkre (sokszor még azt sem várva) mindig szívesen nyújtották segítő kezüket.

1913—14. egyesületi évben pénztárunkba 172 K 20 f. adomány folyt be; az 1914—15. egyesületi évben különböző címen 673 K 77 fillért kaptunk.

Küldtek ruhaneműt, lábbelit. Adtak ebédet. E helyen is hálás köszönetet mondunk ugy az adakozóknak, mint azoknak, kik tehetségükkel, munkájukkal, vagy bármily módon segítettek, hogy jót tehesünk. Kérjük, hogy jövőre se vonják meg támogatásukat!

Ha talán a háboru vad zivatarának rettenetes szele szomorú sötét felhőket hajt életgölkre, ha családi tűzhelyük ragyogó fényét elhomályosítja a harctérről érkező gyászos üzenet, ha valamely távoli fogolytáborból hazaröppenő bánatos sóhaj reménytelenséget lop aggodó szívükbe, csüggedés szállja meg fájó lelküket, találjanak vigasztalást a szeretet munkáiban. Hiszen Isten a szeretetet, aki az ő munkáját végzi, az ő országát építi, annak reménység, megnyugvás költözik háborgó szívébe.

Ez a bizonyosság adjon erőt nekünk is további munkánkhoz!

Ugy legyen!

Dés, 1915 október 31-én.

Holstein Mária,
titkár.

H I R E K.

— **Kitüntetés.** A király a hadi forgalom terén teljesített kitünő szolgálataok elismerésül *Marovich Elek* Szamosvölgyi Vasúti felügyelőnek a Ferencz József-rend lovagkeresztjét a katonai érdemkereszt szalagján adományozta.

— **Elismerés.** Szolnok-Doboka vármegye közigazgatási bizottsága múlt havi üléséből kifolyólag Bencze Károly székí, Peres Károly felőri, Tyukody Alajos magyarbereteli és Rác Miklós somkeréki állami népiskolai igazgatóknak azon alkalomból, hogy szolgálatuknak 40. évét betöltötték, az iskolában kifejtett tevékeny munkásságuk, az iskolán kívül a közélet terén tanúsított érdemes buzgalkodásukért határozatlanlag elismerő köszönetét fejezte ki. A vármegye elismeréséhez mi is csatlakozunk azon őszinte kívánsággal, hogy a megye ezen veterán derék tanítóit, akik a lankadatlan buzgalommal teljesített hosszú működésük ideje alatt egész generációt neveltek emberré s a magyar állam hasznos polgáraivá: a jó Isten tartsa meg erőben, egészségben, munkakedvben még számos éven át vármegyénk népnevelése és népművelése érdekében.

— **Hősi halál.** A dési gimnázium egyik tehetséges, volt növendéke, a pálya kezdetén, ifjusága virágában lett a háboru áldozata. Hősi haláláról az alábbi jelentést kaptuk:

Özv. Póosi Mody Elekné szül. Gidófalvi Jancsó Ilona, mint édesanyja és gyermekei: Póosi Mody Miklós honvéddapród, Póosi Mody Ilona, Debreczeny József kir. törvényszéki bíró, mint testvérek; továbbá özv. Jancsó Józsefné szül. Stark Emilia, mint nagyanyja, az összes rokonság nevében is mély-

seges fájdalommal, de az Urnak örök végzésén megnyugvó lélekkel tudatjuk, hogy Póosi Mody Elek a selmeczbányai erdészeti akadémia IV. éves hallgatója; a cs. és kir. 50. sz. gyalogezred zászlósa; az I. oszt. ezüst vitézségi érem és a III. oszt. vaskezeszt tulajdonosa, az oroszországi északi harctéren a folyó 1915. évi szeptember hó 26-án ellenséges golyótól találva, 23 éves korában hősi halált halt.

— **Ujházi Ede meghalt.** Késő éjjel táviratozzák Budapestről, hogy a Nemzeti Színház nagy művésze, Ujházi Ede, akinek megbetegedéséről a lapok már több ízben adtak hírt, az esti órákban meghalt.

— **Szerkesztő változás.** A „Kolozsvári Hirlap” szerkesztőségében változás állott be. Dr. Nadányi Emil, a lap eddigi szerkesztője a Budapestben november hó 20-án „8 órai Ujság” cím alatt meginduló politikai napilap felelős szerkesztője lett, s ennek következtében munkásságát ezentúl csak részben szentelheti a „Kolozsvári Hirlap”-nak, ahol megmarad továbbra is főszerkesztőnek. A „Kolozsvári Hirlap” felelős szerkesztését, mint főszerkesztő, dr. Sebestyén József vállalta magára, kit eddig is erős kötelek fűztek a lapvállalathoz. Ugyancsak ez uttal lépett a szerkesztőség kötelekébe helyettes szerkesztői minőségben Nemény Vilmos, régi, kipróbált újságíró, akinek különösen berlini közleményei a „Pesti Hirlap”-ban és az „Esti Ujság”-ban széles körökben váltottak ki nagy érdeklődést és aki eddig több magyar és német napilap és folyóirat munkatársa volt.

— **A 43—52 éves népfelkelők bevonulása.** A honvédelmi miniszter rendeletet bocsájtott ki, amelyben arra való tekintettel, hogy 43—52 éves népfelkelők sorozásán félreértésből a már behívott, de szabadságot A) osztályú népfelkelők is megjelentek, elrendeli a miniszter, hogy közülük azok, akiket ilyen módon katonai szolgálatra alkalmasoknak találtak, az illetékes katonai parancsnoksághoz november 3-án bevonulni tartoznak. Azoknak szabadságolása, akiket a népfelkelői szemlén alkalmatlanoknak találtak, továbbra is érvényben maradnak.

— **A szerbek kétségbeejtő helyzete.** A londoni „Central News” tudósítója azt táviratozza lapjának, hogy a Szalonikiben partraszállított francia és angol csapatok eddig még nem tudták megteremteni az összeköttetést a szerbekkel. A tudósító szerint a szerb hadsereg helyzete kétségbeejtő, mert az entente ilyenformán egyáltalán nem segítheti Szerbiát.

— **Időjárás a harctereken.** A múlt hét kezdete óta Középeurópában állandóan rossz az időjárás. A hőmérséklet emelkedett, úgy, hogy a reggeli órákban is mindig a fagypont fölött van a hőmérő, de az ég állandóan borult és majdnem mindenütt van csapadék. Az enyhe időjárás előreláthatóan még néhány napig fog tartani. Az északi harctereken ugyanolyan volt az idő, mint nálunk; nagy volt a köd és úgy keleten, mint nyugaton, bőven esett az eső. A hőmérséklet melegebb légáramlat folytán — főként keleten — lényegesen emelkedett, különösen ott, ahol a múlt héten 10 fok hideg volt. Nyugaton 5—8, a partvidéken 9—10 fok meleg a reggeli hőmérséklet. Keleten természetesen viszonylagosan hidegebb van, de itt is kivételes a +2 fok. A délnyugati harctéren, Dél-tirolban és a partvidéken szintén rossz az időjárás. Majdnem mindenütt csapadék van, amely ott, ahol a hőmérő fagypont fölött van, eső alakjában hull alá, a havasokban azonban vastag hóréteggel borítja be hadállásainkat. Ezekben a helyeken körülbelül 3000 méter magasságban, már nappal is gyakran —10 fokra száll le a higanymérő. Az Adria partján s a bosnyák partvidéken sirokkó fű, az ország belsejében azonban jobb az időjárás és néhol csak félig borult az ég. A hőmérséklet itt is rendkívül emelkedett. Míg a múlt héten az átlagos hőmérséklet 0 körül volt, most 8—9 fok. Ezen a vidéken is rohamos hőmérséklet lehülés várható.

— **Főlvétel a katonai akadémiákba és hadapródiskolákba.** A hivatalos lap

legutóbbi száma pályázati hirdeményeket közöl a m. kir. honvéd Ludovika Akadémia, továbbá a közös hadseregbeli akadémiákba és a közös hadseregbeli hadapród-iskolába az 1915—16-iki tanévre való főlvételei tárgyában. A kérvényeket a Ludovikára nézve a honvédelmi miniszterhez, a közös hadseregbeli intézetekhez nézve a közöshadügyminiszterhez november 25-ig kell beadni. A főlvétel általános feltételei: a testi alkalmasság, kifogástalan erkölcsi viselet, megfelelő előképzettség, megfelelő életkor (1898-ik születési év, korengedélyt nem adnak), főlvételi vizsga. Minden intézetben államköltséges és fizetéses helyek vannak. Az utóbbiaknál az ellátásért évi 1600 korona fizetendő. Az évi tandíj 28 korona. Már besorozottak nem vétetnek föl.

— **Csalángyűjtés a honvédség céljaira.** A gyapot behozatal megszűnésével a gyapot hiánya kihatással van nemcsak a közgazdaságra, hanem a katonai érdekekre is. Ennek következtében pótló anyagról kell gondoskodni. Ilyen pótló anyag a közönséges csalán, melynek rostjait nagyon jól fel lehet használni. A m. kir. honvédkerületi parancsnokság megkeresése alapján a városi tanács felhívja a polgárságot, hogy a közönséges csalán gondos összegyűjtésével legyen segítségére a katonai hatóságnak. A csalán szedésért azoknak, akik igényt tartanak rá, a kerületi parancsnokság díjat is fizet. Öt métermázsra friss, de levelezett csalánért 2 K-át, tehát mázsánként 40 fillért, öt métermázsra teljesen csörgő, száraz, levélnélküli csalánért 4 K-át, tehát métermázsánként 80 fillért. Esetleges készleteket vagy a m. kir. honvéd kerületi parancsnokságnál, vagy a városi gazdasági ügyosztályban kell bejelenteni.

— **Német tanfolyam.** A dési állami elemi iskolai tanítótestület az 1915/16. tanévre a német nyelvnek fakultatív tantárgyaként való tanítására a IV-ik osztályban tanfolyamot szervezett és rendez a vármegyei kir. tanfelügyelő tudtával és engedélyével. A tanfolyam ingyenes és az áll. elemi iskola IV. osztályának valamennyi tanulója részt vehet benne. Ezen tanfolyamon a IV-ik osztály tanulói a német írás, olvasás és a legegyszerűbb szavaknak közvetlen módszerrel való megtanulásával nyernek oktatást. A tanulók az írás és olvasás elemeiben már is szép előhaladást tanúsítanak. A német tanfolyam vezetője Lány Ilona állami tanítónő, aki a háboru tartamára szolgálattételre a kir. tanfelügyelőséghez van berendelve.

— **A katonazenekarok működésének korlátozása.** A hadügyminiszter és a honvédelmi miniszter egyetértőleg rendeletet bocsájtottak ki a katonazenekarok működése ügyében. A rendelet a katonazenekarok szereplését a szolgálati működésen kívül csak színházban és katonai jótekonycélú hangversenyeken engedélyezi. Térzenétől, kávéházi, vendéglői, általában minden szórakoztatási jellegű szerepléstől eltiltja a rendelet a katonazenekarokat. A miniszterek eredetileg a katonazenekarok színházban való közreműködését is betiltották, csak a színházgatók, illetőleg a kulturminiszter közbenjárására engedték meg a katonazenészek színházi szereplését.

— **Élelmicikkek szállítására felhívás.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a m. kir. 23. honvéddalozozred pótzászlóalj gazdasági hivatala a kolozsvári állomáson 1915. évi december hó 1-től 1916. évi február hó végéig szükséges élelmicikkek (nagyobb mennyiségű főzliszt, bab, árpakása, cukor, dara, ecetszesz, kávé, köménymag, bors, paprika, só, fahéj, babérlevél, rizs, zöldség, káposzta, burgonya és hagyma biztosítása tárgyában 1915. évi november hó 22-én délelőtt 10 órára nyilvános árlejtést hirdetett. A szállítási feltételek, valamint a szállítandó cikkek havi szükségleti kimutatása az iparkamaránál megtekinthető.

— **Új postahivatalok felállítása az elfoglalt Orosz-Lengyelországi területeken.** A Magyar-Osztrák csapatok által Orosz-Lengyelországban megszállott területeken Konsk, Opatow in Polen, Opczno in Polen, San-

domierz és Wolbrom helyeken felállított I. osztályu hadtápposta és távirahivatalok, továbbá a Klomniczen felállított II. osztályu hadtáppostahivatal is részt vesznek a magán forgalomban. — Az I. oszt. hadtápposta és távirahivatalokhoz küldhetők: közönséges levelek, levelezőlapok, nyomtatványok, árúminták, csomagok 5 kilogrammig érték- és utánvétel nélkül, értéklevelek, postautalványok és táviratok. A II. oszt. hadtáppostahivatalhoz csak közönséges levelek, levelezőlapok, nyomtatványok, árúminták és csomagok 5 kilogrammig értéknyilvántás és utánvétel nélkül küldhetők.

— **Uránia.** Kék egér II. rész (A papa kedvence) bohózat 4 felvonásban kerül folyó hó 6-án szombaton és 7-én vasárnap az Urániában előadásra. A főszerepet Magde Lessin, a berlini közönség kedvenc művésznője játssza.

— **Takarékbetéteket** a Dési Hitelbank legelőnyösebb föltételek mellett fogad el. Visszafizetéseket rendszerint felmondás nélkül teljesít.

— **Élővirágcsokrok** menegzőkre és minden alkaiomra, koszorúk, asztal- és szobadiszító füzérek, valamint élővirág kötetlenül is, az év minden szakában a legválasztékosabb izléssel és legpontosabb kiállítással, legjutányosabban készülnek br. Pöllnitz Dezsőné virágkertetésében. Dész, Veér-utca 3. Vidéki megrendelések pontosan eszközöltetnek. Telefon sz. 115.

— **Ora- és ékszer javítások, alakítások** legprecízebben eszközöltetnek **Beér J. Jenő ékszerész üzletében Désen.** Törött aranyat a legmagasabb árban megvesz. Karikagyűrűk rendelés szerint készülnek. Szolid kiszolgálását számtalan elismerő levél bizonyítja. 35-52

SZINHÁZ.

Désen, 1915 november 4.

A mult heti műsorból egyáltalán nem említjük meg az október 28-án lement „Lengyel vér“ előadását, mert a rossz nyelvek azt mondják, hogy szegény Könyves Jenő, akit mindannak dacára talentumos, törekvő színésztehetségnek tartunk, azóta már többszörösen bűnhődik a multat s jövődőt. Ellenben a *Szibil* ismételt előadását ezuttal is kiemeljük, mint igen sikerült, pompás előadást s ebben Kürthy Böskét (Szibil), Neményinét (Sarah) és Könyvest (Poice) teljes s az őket ezuttal megillető őszinte elismeréssel honoráljuk. Örvendünk a sikerrel és szerencsésen megoldott karmester-kérdésnek s megállapítjuk, hogy az új karmesternő kiválóan betölti helyét s a társulat kintünő adquisicióját jelenti.

Két újdonságról van szó, amelyek közül főleg az október 30-án és november 3-án színre került *Palika* érdemel elismerést. A darab maga, amely egyebekben a Nemzeti Színháznak még mindig közkedvelt műsordarabja, ügyes, avatott kezekkel van megírva és Gábor Andor tollát dicséri. Azonban nem annyira a darab, mint a két igen kiváló elsőrendű előadás, benne A. Szabó Irma, Sándor Juli, Neményi és Jávor mind mennyi rutinval kidolgozott játéka, megértése, felfogása, alakítása az, amit teljes dicsérettel emelünk ki. — Az október 31-én színre került „*Korzó szépének*“ csak a zenéje ér valamit. A szövegben teljesen a „*Mozgófényképekre*“ ismertünk rá, amelynek elcsépelet s a mozipechre alapított sovány, vértelen, csenevész váza, már unos-untig látott ismétlődő ötlettelenség.

A heti műsor a következő:

November 1.	Hétfő,	Nemtudomka,	operett, zóna.
„	2	Kedd,	Papa kedvence, bohózat, páros.
„	3.	Szerda,	Palika, színmű, páratl.
„	4.	Csütörtök,	Cabaré, páros.
„	5.	Péntek,	Katica, operett, zóna.
„	6.	Szombat,	Ökörsem, bohózat, páratlan.

Kiadja: a Vármegyei Közélet szerkesztősége.

390—1915 végrh.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezenel köz-hjrré teszi, hogy a kir. járásbírósnak 1915. évi Pk. 3361 számú végzése következtében dr. Hirsch József ügyvéd által képviselt Egyesült Szolnok-doboka megyei bank javára 200 kor. s jár erejéig 1915. évi július hó 1. napján fogatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 2080 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m. 2. koca, 1. kocsi, 1. málémorzsoló, 1. fercse malac, 1. málékas, 1. disznóól 2. bivalyj, 2. bivalyjborja, 1. ökörborju, 1. szekér stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a dési kir. járásbírósnak 1915-ik évi V. 3361. számú végzése folytán 200 kor. tőkekövetelés, ennek 2000 kor. után 1914. évi október hó 15. napjától járó 6% kamatai, 1/8% váltódíj és eddig összesen 126 kor. 15 fillérben bíróilag már megállapított költségek erejéig, Szóvárosán végrehajtást szenvedő lakásán leendő magtartására 1915. évi november hó 13-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitzetnek és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok, az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alól is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Dész, 1915. évi október hó 28-án.

Osztian Vertán
kir. bir. végrehajtó.

ROVÁS

cimű rovatot olvassa el naponként a Budapesten megjelenő

AZ UJSÁG

politikai napilapban. — A háborus helyzet kimerítő és szakszerű magyarázata. Bő hirrovat, tájékoztató és minden tudnivalót felölelő közgazdasági rész.

Egyes példány ára 12 fillér.
Kapható minden ujságelárúsitónál.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Egész évre	32 korona.
Félévre	16 „
Negyedévre	8 „
Egy hónapra	2 K 80 f.

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG KIADÓHIVATALA
Budapest, VII., Rákóczi-ut 54. sz.

HUNGÁRIA SZÁLLODA DÉSEN.

Moderna kényelemmel, központi fűtéssel, villany- és acetylen világítással ellátott tiszonyolc kényelmes szoba.

Étterem és kávéház.

Nagy választék ételreken és italokban.

Cukrászat: Naponta friss sütemények, cukorkák, liqueurök, befűttek. — **Lakodalmakra és házimulatságokra** menük előállítására szóló megrendelések kifogástalanul teljesítetnek, úgy helyben, mint vidéken.

A legolcsóbb tetőfedő anyag a „**FERRENIT**“ aszbeszt cement pala. A „**FERRENIT**“ pala a legjobb, legszebb és legtartósabb, tűz- és vízálló, bármiféle fedélre alkalmas. Vállalunk új és régi fedéseket, átjavításokat eszközölünk. Méretek közlése után költségvetéssel is rendelkezésükre állunk.

58-53

CIUPE DRAGUTIN
és BENE SÁNDOR

DÉS, Bethlen Gábor-utca 30. és Kossuth Lajos-utca 64-ik szám.
Telefon sz. 34. Telefon sz. 34.

Hirdetések felvétetnek elap kiadóhivatalában

Égetett mész.

HIRDETMÉNY.

A szamosvölgyi vasút aranymezői mészipar telepén elsőrendű fehér

égetett meszet

állít elő, a mit ugy építési, valamint meszelési s más ipari célokra a legmelegebben ajánl.

Az aranymezői mész hidraulikus tulajdonságánál fogva különösen építési célokra kiválóan alkalmas.

Megrendelések közvetlen a „Szamosvölgyi vasút igazgatóságához Dész-re“ intézendők. — Bármely e tárgyban tudakozódásra a legszívesebben válaszolunk.

Szamosvölgyi vasút Dész.

Elsőrendű építési anyag.